

Sémísi Ebeq sáhnsahwe ahtebé ehwehne.

Áhnte ahtébiá kégá, Sémísiwe Sísane ábákawae íwiáhowe. Sémísiwe Sarúsarama suwahpeqte Sísá tagariáh kéréq wahnahnú aninéna mah pahsí Sísá tagariáh Ásíú ké séhréh aritanieéna sehiranúwe. Wega iwíáhéna, Sísansabé aiq pútare atáh kégá íre túbáh agia peh kaweq sansá miragehe. Mirairataqmé sene kaweq sansá tagah kégá iwíáhéra, Mah kégá aiq pútaq Sísá tagariáh ké wóe íwiáhigehe. Mah pahsí sáhnsáho kégá Sísane sánsá tábúsoqme sehgegeheéna Manikánka Sémísi iwíáh atowana mah pahsí sehiranúwe.

Sémísiga mah pahsí sehiranúwe.

¹ Ínéwé Sémísi Maniká Iteriboreq itene Wahnah Sísá Karáhéreqne arambehri aní múge. Néne páhsi sáhnsahwe tagahro. Ite Ísara ke airápété téhtaré káhnáh míone. Itene igaqnaréhga wáhnaupéqté kéné marakórapeq abae agunsabé mó ke suwahpeq míáhwe. Ite ómiga néne ehweh sáhnsahwe íráhro.

Moke ite áhwáreh naneqka págege aitéh éhwéhne.

² Néne iyahnabo anímáríno, moke áhwáre naneq sínaraq iru ukiqme míáhro.

³ Íre kaweq sunúq sínaq Manikánsabe aiq pútare ateq wene sánsá íre susa peh kawerue sehgirataq págegeue míahrahowe. Minawé aiq tagariáhwe.

⁴ Wene sánsá íre susa peh kawerue sehگیراٲaq ite kaweqٲaq míagehe. Ite kaweqٲaq míéhrataqmé Manikánka séhréh aitena wega náina naneq íre tabonahigehe.

Ahtebé iwíáh tabonahi anínká púrerinkehe i ehwéhne.

⁵ Íre ahtebéh anínká Manikánsabe, Ahtebé iwíáh nánio ue púrerínaraq Manikánka ahtebé iwíáh atankéhe.

⁶ Manikánsabe, Nánio ue púrerirataq náninabomo árahinabomo íwíáhiyehboq peh aiq pútaq náninawire íwíáhoró. Wánínka mó kantoq mé kantorinserah árahinabomo íwíáhi anínká mó iwíáh mó iwíáhire.

⁷ Manikánka náninabomo árahinabomo íwíáhi anímé wega íre náwinawire.

⁸ Mó iwíáh mó iwíáhi anínká tábúsoqme arámbéhrí íre miraia peh áhwára áhwáaire. Wega náninabomo árahinabomo íwíáhinsabé Manikánka íre náwinawire.

Tabonah kereq áhnte mensáméhnsánkákáq kéreqsabé irari ehwéhne.

⁹ Sísa tagariéh aní tabonahínaraq Manikánka wensabé, Anotah aní míahno atahnana iwíáh íwíáhinkehe.

¹⁰ Uworapeqté náneq kirena áraniwe ehyataginserah áhnte monéákáq ménsáméhnsánkakaq sorupeh aní pukinae. Minayabe Manikánka áhnte moné matíéh ánínsabé, Pehgáriq aní míahno atahnana iwíáh íwíáhinkehe.

¹¹ Ehbíehbeq anotah patáhitag uworapeqté náneq ehyatague ára megínaraq íre kaweq naneq úkinae. Mina inserah áhnte monéákáq anínká áhnte ahwímí arámbéhrínaraq pukinawire.

Manikánka ite ahabábáqtaqpeq íre móitahráhi ehwéhne.

12 Menah Manikánka mahraréna, Ínénsabe arutaboiri anínká mókake kagai apéq nówénaraq oga mía míainkehe ire. Minayabe ahabábárorahi tanáhráq sínaraq mi ahabábáqsábé ahqáho atéh ánínká kaweqtaq míahnaraq wega kagai apéq awaq mena iwíáh íwíáhinkehe.

13 Mó aniné arupipeqté íwíáhgá we abarirana wega, Ahabábárinie íwíáhínaraq, Manikánka mi iwíáh aitéhre íwíáhineho. Írakaumo. Ahabábáqka Maniká íre sabirorahi puana wega mó ke ahabábáqtaqpeq íre móitahráhire.

14 Téhwe itene irupipeqté íwíáhgá morání morániné iwíáh abarire. Minayabe ite ahabábárigheéna iteitene íre kaweq naneqsabé irutaboírúnaga ite ehnenenénena péhe éhwéh aitéhre.

15 Kía míéh íníné arupipeq káriq aní míéhрана mina inserah itene irupipeq ahabábáq iwíáh kéhre. Kía míéh ínínká ani maqmaréhnserah itene irupipeqté íwíáhgá ahabábáq áhwárehre. Áhwárehрана ahabábáqka ite saiqnariahnaq áhnte ahabábáq aruqarurirataq pukoneheqmóe.

16 Néne iyahnabo anímáríno, péhe éhwéhnsábé aiq pútare aritého.

17 Moke kaweq naneqmarí íópeqté Ítéribógá aiq náire. We peh ahriahri téhrehrapeq mía míai anínéna moke kaweq naneqmarí náí náinire. Mánkánahnka ebeq íre wahtonagéna anehe pehgáriragire. Manikánka íre mina tahnsanire. We íre

mó sansá mó sansáni aní míre. We peh ahriahri téhrehrabeq mía míai aníne.

¹⁸ Maniká Iteribo wewega iwíáhéna ite omaq itowe. Omaq itonsabe wene aiq pútaq ehwéh írátáúnaraq aiq pútare ataráúnana wega, Néne animarí móe aitena kaweraitáaire. Téhwe ite kaweraitena anehe mó ke kaweraritankéhe.

Manikáne ehweh ireq sehgióro i ehwéhne.

¹⁹ Néne iyahnabo animaríno, kawerue íráhro. Mó kegá ehwehnirataq ahkabaqme ireq kawerue iwíáhoró. Sene ehweh ireq pehwehrue iwíáhue ehwehnoro. Íre apubúue abiahsanoro.

²⁰ Apubúue abiahsano kegá Manikáne kaweq sansá íre miraorahowe.

²¹ Íre mirao naneq sansánkákáq moke ahbabáq sansánkákáq áhnte kagaire. Moke mi sansá itene irupipeqté súáhro. Manikánka wene ehweh ayu tahnsa itene irupipeq uqmataire. Minayabe iteite iuwahbeh sansá sueq wene ehweh kawerue sehgirataq itene iru kaweraitankéhe.

²² Minayabe Manikáne ehweh kawerue sehgióro. Íre peh iahrega íráhro. Írakaumo. Peh iahrega íráhnaraqmé peh iteitene péhe íwíáhyábé aiq pútare atagéhe.

²³ Wehukeníká Manikáne ehweh peh ahrega irena íre sehginaraq we timanopipéq tageh aní tahnsane.

²⁴ Mi aní wene náwíqkakaq auranabiah timanopipéq tagéna timano mitaq marena pokéna wene auranabiah apubúue abitagire.

²⁵ Manikáne ehwehme anotah kawéq éhwéhne. Mi ehwéh irena kawerue sehgi ánimé ahbabáqka

íre saiqnariahrahire. Mi ehwéh íre abitarusa peh timanopipéq taga tagainserah sáhnsahena kawerue sehgínaraq Manikánka, Kaweróne atankéhe.

²⁶ Wehukenínká iwíáhéna, Ínéwé Sísansabé aiq pútare atóge éna Manikánsabe kawerue iwíáh íwíáh atóge éna ahriahri abehq éhwéh iraréna wene péhe éhwéhnká wewe péhenuwíéhre. Mi anínká, Ínéwé Sísansabé aiq pútare atóge éna Manikánsabe iwíáh íwíáh atóge ime íre awehraq kéh púana peh abehq iwíáhíre.

²⁷ Manikáne ehweh sehgiro kegá ehneran-imárinseq kéweinínsónseq íre kaweq sunúq séhréh aritera mah marákóipéqté áhbábáq sánsá íre miraia peh kaweqtaq mía míaowe. Minawé Maniká awahbeh sansáne.

2

Peh morá sánsá ómi kehinánsábé miraoro i ehwéhne.

¹ Néne iyahnabo anímárinó, itene Wahnah Sísa Karáhé íópeq wahnahni anínsábé aiq pútare atáhwe. Minayabe anotah keyábé iwíáh íwíáhéq kawerariteq pehrápeqte ké inehpeq súého.

² Ite momiwíorabeq kaweq korósiákáq kaweq awáhríq náneqkakáq ánínseq tabonah aní subankia korósiákáq ánínseqka iteba sirataq mó anínsábé mó iwíáh mó anínsábé mó iwíáhíyeho.

³ Itega kaweq korósiákáq ánínsábé, Kaweqtapéq tútuue míahno ateq tabonah anínsábé mobeq koiriwe míahno. Mahtaq igárápí tútuue míahno atého.

⁴ Mira íwíáhóme itega korósi tagahnsabé mó ke kaweq kee íwíáhariteq mó ke abehq kée íwíáh arítáhwe. Mira íwíáhóme itega saraqmáráh wáhnáhmárinká íre kawerue saraqmáráhnserah iwíáhówe.

⁵ Néne iyahnabo anímárinó, néne ehweh íráhro. Manikánka mahraréna, Ínénsabe sirutaboiro kegá wahnah wahnahnurabeq awaq miagéhe ire. Wensabé aiq pútare atera kaweqtapéq awaq miageheéna Manikánka mah marákóipéqté tábónáh ké omaq sitéhre.

⁶ Itewe aneqsabé tabonah keyábé síéhruruo? Áhnte mensáméhnsánkákáq kegá ite íre kawerítáh mino. Ite meiqmera ehwehorabeq móitáh mino.

⁷ Manikánka itensabé, Sísa Karáhéne animári móe aitéhre. Aitéhrara ménsámehnsánkakaq kegá Sísa Karáhéne kaweq awíqsábé abehq éhwéh atáhwe. Segá mina tahnsa áhbábárowe.

⁸ Maniká itene Wahnahne ehwehka mahraréna, Arerensabé arutaboírónanserah mó keyábéákáq arutaboírúno ire. *(Wok Pris 19.18)*

Minayabe itega mó keyábé irutaboiro ehwéh sehgiómé kaweq sansánowe.

⁹ Itega anotah keyábé iwíáh íwíáhéq pehrápepte ke inehepeq súáhmé mina íre kaweq sansánowe. Manikáne ehweh anterúáh púana mi ehwéhniká itensabé ahbabáq ke woe aitéhre.

¹⁰ Minayabe Mósísiga sehgióro ú ehweh áhnte kawerue sehgi áninká peh morá éhwéh antehrúéhmé wega moke mi ehwéh aiq anterúéhre.

¹¹ Manikánka mahraréna,

Mó aníné ahre weh abariiyeho ire.

Wega mó mahraréna,

Mó aní subiq súého ire. *(Kisim Bek 20.13-14; Lo 5.17-18)*

Minayabe arega mó aníné ahre weh íre abariia peh mó aní subiq suahnawe arega mi ehwéh aiq anteruahne.

¹² Manikánka sehgióro ú ehwehnká ahbabáq saiq-nariahnaq wehuke soraq suahráhire. Wega mi ehwéhnsábé iwíáhéna mah kehiná kéhínané sánsá saraqmarankéhe. Minayabe iwíáhue kaweq ehwéh iraréq kaweq sansánoro.

¹³ Wehukenínká mó keyábé íre arutaboírínaraq Manikánka ehweh aitahna tanáhráq mi aní kamah awinkéhe. Mi tanáhráq mó keyábé arutaboiri anínsábé, Kaweróne atankéhe.

Íné aiq pútare atóge i anínká íre kaweq sansanéna abehq iwíáhi ehwéhne.

¹⁴ Néne iyahnabo anímárino, peh morá ánínká mahraréna, Ínéga Sísansabé aiq pútare atóge ire. Wega iraréna Sísane sánsá íre sehgímé wene ehwehme peh abehq úkire. Ínéga Sísansabé aiq pútare atóge irarinka we kaweratahráhiro? Írakaumo. Peh wewene ehwehnka íre kaweratahráhire.

¹⁵ Arega Sísa tagariáh wéh áhré tagé korósiakáq táhutahuqkakáq tabonahotaq

¹⁶ íre náriasa peh ehweh teawenawe arene ehweh peh abehq náneq úkire. Arega wensabé, Tototaq mé ayahbankikitaq mé pehwehrue pokéwahno teawenawe íre náriasa arene

ehwehnka árahue séhréh atankéhbo? Írakaumo. Arene ehweh peh abehq náneq úkire.

17 Arega Sísansabé aiq pútare atóge íwíáhé mó ke íre séhréh aritahnawe arene iwíáh peh abehq náneq úkire.

18 Mó morá ánínká mahraréna, Mó kegá peh Sísansabé aiq pútare atáhwara mó kegá peh kaweq sansá miraowe ire. Mi ehwéhnsábé teiníe. Arega Sísansabé aiq pútare ate kaweq sansá íre miraónawe ínégá are tagéna arensabé, Árahue Sísá tagariahna aní móne atanínkono? Ínégá kaweq sansá miraon-ayabé arega tagé ínénsabe, Sísá aiq pútare atahna aní móne ue ahtebahrahóne.

19 Manikámé peh morá áníne aiq pútare atóge éname aiq kaweróne. Peh morá mina irarénaga íre awehraq mire. Owainawamarínká moq minayabe aiq pútare atera áhreéra iransánowe.

20 Aiq pútare atahnayabé aiq awehraq mire íwíáhono? Aneqsabé kaweq arámbéhríninkono íwíáhono? Múguwahgu aní móne. Peh morá aiq pútare atóge éname íre awehraq mire. Mahnayabe áwahewé teiníe.

21 Itene igaqna Ébáráhmaga Manikáne ehweh sehginieéna wenahni Áhísáhki subiqme titirinaúwe. Wegá íre túbáh agia peh Manikáne ehweh segiun-sabe Manikánka wensabé, Kaweróne. Kaweqtaq miahne atóge úwe. *(Stat 22.1-14)*

22 Ébáráhmaga Manikánsabe aiq pútare atena págegeue sehgoráhi ehwéh teawutaq túbáh aginie íre úwe. Wegá peh Manikánsabe aiq pútare atóge éna wene ehweh sehginauge íwíáhúwe. Sehgiunka

wega Manikánsabe aiq pútare atowe sokigi awuwe.
Minawé aiq ahtebaho?

²³ Manikáne ehwehnka mahraréna,

Ébáráhmaga Manikánsabe aiq pútare atonsabe
Manikánka wensabé, Kaweróne. Kaweqtaq
míahne atóge úwe ire.

Manikánka Ébáráhmansabé mó mahraréna,

Arewe néne iyahnabo aní móne atowe úwe. (*Stat*
15.6; Aisaia 41.8)

Ébáráhmaga Manikáne ehweh kawerue sehgiuns-
abe mah pukúipéqté éhwéhnká aiq pútaragúwe.

²⁴ Manikánsabe aiq pútare atóge irarime íre
awehraq mire. Írakaumo. Peh Manikánsabe
aiq pútare atena wene ehweh sehgi ánínsabé
Manikánka, Kaweróne. Kaweqtaq míahne atéhre.
Minawé aiq ahtebaho?

²⁵ Weh aebó íní wenáwíq Áráhpae. Téhtaré
Ísará ánitégá nahnso kené marakó ahboerage-
heéna Sósúaga eqmarowe. Eqmarowana Áráhpae
nahtaqqeq suyana wega mi anité mehwehue
kirabo aritena wenawahpeqte kégá subiyehoéna
mó ahtápéq sokigi ariuwe. Wega miraúnsabe
Manikánka, Kaweróne. Kaweqtaq míahne atowe.
(*Josua 2.1-21; Íbaru Ke 11.31*)

²⁶ Wehukeníné awanka wene anonka suena
airaiq pokitaq we pusa aní míéhre. Mina in-
serah Manikánsabe aiq pútare atóge irari anínká
wene kaweq sansá íre sehgímé we pusa aní tahnsa
míéhre.

3

Itene ehwehme iwíáhue tagéq pehwehrue irarero i ehwéhne.

¹ Néne iyahnabo anímárino, Manikánka ite síwáhnorúna kené arambehri iwíáhue tagéna págegeue ehweh aitahráhire. Minayabe tagariáhwe. Wega mó Sísa tagariáh kéné arambehri pehwehrue iwíáhue tagehre. Minayabe wehukega momiwíorabeq síwáhnoro ke áhnte úkiyeho.

² Ite ómiga mótaq mótarue áhwára áhwáraúne. Ehweh iraré tanahráq ahriahri áhwára áhwára ehwéh íre irari anímé kaweqtaq mía míaire. Wene áwéhipeqté éhwéh kawerue wahnahni puana wega wene moke anonka kawerue wahnahnatiahrahire.

³ Anotah ka wenáwíq ósiga itene ehweh kawerue irankehéq áwéhipeq áhíniraté iyarone. Miraonaga ite iuwahbehrabeq ósiga meiqmena móitéhre.

⁴ Sípi soberi sansánsábé iwíáhoró. Sípiwe anotah nanere. Anotah soirírinka sípi tauntahunue pagunoráhire. Sípi soberi anínká pehgáriq awánkátaté miraia náneq paberéhra na sípiga wehukenínká pokinie irabeq pokire.

⁵ Mina inserah anehbíwé pehgáriq naneréna peh anotah arámbéhrí kéhre. Anehbíga mó ke ahbabáratáhire.

Ite tagarionawe pehgáriq irágá anotah irárawe abae ague uworapeqté áhnte awánká tahrahire.

⁶ Ahbabáq ehwéhme ira tahnsáne. Pehgáriq irágá anotah irárawe abae aginserah ahbabáq ehwéhnká moq abaeue anotah agirana mó

ahbábáq áhwárehre. Iraipéqté éhwéhnká ahbabáq iwiáh áhwárehrana ahbabáq anotah agorahire.

⁷ Moke ménkámehnkámé, kabarame, weheme sóreq wanípípeqté páhmé wehukene kirabo kamari úkorahowara wahnahnarítáhwe.

⁸ Mó morá ánínká wewene ahbabáq ehweh íre saiqnarena wahnahnatiahrahire. Wehenka wehuke pehrana pukorahire. Ahbabáq ehwéhnká apubúue abae agéna wehenka wehukení pehnserahnire.

⁹ Itene íwéhipeqté éhwéhnká itene Wahnah Maniká Iteribonsabé iwiáh íwíáh ateq anehe mó ke Manikánka we tahnsá miraro keyabé abehq éhwéh arítáhwe.

¹⁰ Iwíáh íwíáh ate ehwéhnkákáq abehq éhwéhnkákáq peh morá áwéhipeqté sire. Minawé íre kaweq sansáne.

¹¹ Néne iyahnabo anímáríno, arahnome kaweq né wanínkákáq abiqnóno wanínkákáq morábíté íre sire.

¹² Pópo awánkátáq inunara será íre iyahráhire. Párúq nahniáqtáq pópo será íre iyahráhire. Abiqnóno wanínká né waní íre úkorahire. Minayabe kaweq ehwéhnkákáq ahbabáq ehwehnkákáq peh morá áwéhipeqté sime anotah íre kaweq sansáne.

Kaweq iwíáhi anínká kaweq sansáninkehe i ehwéhne.

¹³ Ite miónarabeqte ahtebia ání kaweq iwíáhi anímé insebo? Ahtebia ánínká íre saiyoi anínéna wewene áwíq íre pankeréhre. Peh ahtebia sánsánéna kaweqtaq mía míairara mó kegá we tagéra, Ahtebia áníne igehe.

¹⁴ Itega irupipeq mó keyábé anotah abíáhnsánéq ahriahri iteitene íwíq árahue pankeranéhnkono íwíáhirataqmé ite ahtebia ké méq kaweq iwíáhúna ke míone íwíáhiyeho. Péhe íwíáhiyeho. Aiq pútaq ehwéhnsábé péhe éhwéhne atého.

¹⁵ Íópeqté Ítéribógá mina tahnsa íwíáh íre áhwárehre. Írakaumo. Mi iwíáhwé mah marákóipéqté íwíáh wíre. Itene irupipeqté íwíáhgá mina tahnsa íwíáh aitéhrana owainawanka moq mi iwíáh aitéhre.

¹⁶ Írátíáthro. Sirupipeq mó keyábé abiahnsanéra ahriahri seyene síwíq pankeráh kégá íre kaweqtaq mía míaowe. Íre kaweqtaq mía míaéra áhnte ahbabárowe.

¹⁷ Íópeqté Ítéribógá iwíáh aitéh íwíáhwé ahriahri kaweq iwíáhe. Manikáne Awanka iwíáh aitéh kégá pehwéhre méq uwaréqme méq mó kené ehweh ireq mó keyábé sirutaboíréq kaweq sansá ariteq anotah anínseq íre áwíqkakaq anínseqsábé peh morá íwíáhéq ehweh pehipi íre iraria miraonehe e ehweh mira aruqaruowe.

¹⁸ Itega uwaréqme peh morá íwíáh kahnaraq minawé sotápéq ayu uqmaráhnserah mire. Uwaréqme peh morá íwíáh kahnaraq peh kaweq sansámáí miraorahúne. Minawé sotápéqté ménsáméhnsá kawerue kírénhserah mire.

4

Mah marákóipéqté sánsánsábé awahbeh anímé Manikáne naruo aní mire i ehwéhne.

¹ Itega ehwehéq tobehírataq mi sansámé aneq áwahe kehro? Itene irupipeqté iuwahbeh iwíáhgá moke mi iré káwéq sánsá áhwáreh mino.

² Ite iuwahbeh naneqmarí íre meyahráhonsabé meyaneheéq mó ke subiq súaíhwe. Mó kené ménsámehnsánsabe aigará pabekiraq íre meyahráhonsabé meyaneheéq ehwehue tobehowe. Ite iuwahbeh naneq Manikánsabe, Náio ue íre teawéwe. Minayabe mi naneq íre matíáhwe.

³ Itega wensabé, Náio urome wega aneqsabé íre náiasa túbáh agiro? Itega íre tábúsoqme íwíáhwe, Náio urowe. Íre Manikáne arambehri miraoneheéq peh iteitene iuwahbeh naneq náio uronsabé túbáh agire.

⁴ Ahbabáq inínká wenawehq auwena mó weh kéréhnserah itega Maniká auweq mah marákóipéqté sánsá sehgiówe. Mah marákóipéqté sánsá sehgi ánímé Maniká Iteribone naruo aní míéhre. Minawé aiq iahtebaho? Mah marákóipéqté náneqsabé arutaboiri anínká Manikáne naruo aní úkire.

⁵ Manikáne ehwehnka mahraréna,
 Manikánka Wenawa eqmaréhrana irupipeq
 tumíéhre. Itega Manikánsabe kawerue
 irutaboirigeheéna wega págegeue
 wahnahnaitéhre ire.
 Aiq irarinsabé itega, Mi ehwéh peh abehq éhwéhne
 íwíáhiyeho.

⁶ Manikánka ite anotahta q séhréh aita aitaire.
 Minayabe wene ehwehnka mahraréna,
 Sensíwíq pankeráh kéwé Manikánka íre séhréhia
 peh ahqáho arítéhre.
 Sensíwíq íre pankeráh kéwé Manikánka séhréh
 arítéhre ire. *(Sindaun 3.34)*

7 Minayabe iteitene píribahri iwíáh sueq Maniká Iteriboga teí éhwéh kawerue sehgióro. Owainawansabé ahqáho atéhrataq wega iuwena pokinkehe.

8 Maniká Iteriboba séq wene ehweh kawerue íráhro. Mirairataq wega iteba séna séhréh aitankéhe. Wehukenínká ayahnkara pabeq paberitaq ayahnkara aiq kawerire. Ahbabáq keo, mina inserah itene irupipeqté áhbabáq sueq kawerurero. Mó iwíáh mó iwíáho keo, itene irupipeq kaweq iwíáhigehboq mah marákóípéqté náneqsabé íre irutaboiroro.

9 Itene ahbabáqsabe iwíáhéq wíréh wíréh ehweh sueq ibisahro. Itene irupipeqté eyoyói iwíáh sueq íre kaweruraqé iwíáho.

10 Itega Manikánsabe, Íné pehgáriq aní púana ínériahriáh íre awehraq aní míóge teawéro. Teawenana wega séhréh aitena ite moraní moranínue, Anotah aní míahno aitankéhe.

Mó keyábé ehweh arítého i ehwéhne.

11 Néne iyahnabo anímáríno, itega mó ke Manikáne animárínsabé íre kaweq éhwéh ariteq abehq anímári móe ariteho. Mirairataqmé Manikáne ehwehnsabé moq mina tahnsanowe. Wene ehwehnsabé awahrieh anínká mi éhwéh íre sehgiena, Peh abehq éhwéhne atéhre.

12 Manikánka webataq sehgióro ú ehweh teí púana wewega ite sainsuena ehweh aitahráhire. Webataq mó ke kaweraritena mó ke íre kawerarítéhre. Minayabe itewe peh wehuke míáh púaq mó keyábé ehweh arítého. Minawé peh Manikáne arambehri wire.

Ite píribahriéq saiyo ke míyeho i ehwéhne.

¹³ Táhmaro itega mahraréq, Ahbiah mó ke suwahpeq pokue mitaq peh morá ópéq méq arambehriue áhnte moné meyanéhe ewe.

¹⁴ Mira íwíáho keo, teiníboq írátíáhro. Mókakeyabé ite íre tagaríáhwe. Mi tanáhráq ite oga míaneherabowamo. Itene oga mé tanáhráq nonahweyah tahnsáne. Nonahweyahnka pehgáriq tanáhráq kána apubúue sawekinserah itene ogamé tanáhráq moq apubúue parabagorahire.

¹⁵ Minayabe itega iwíáhona ehwéh sueq mahraréq, Itene Wahnahnka kowe aitahnaraq ite oga méq mahraue arambehriuehe ero.

¹⁶ Amahnágawé iteitensabé iwíáh íwíáhéq ite íwíq pankereq, Iteriahríáh miraoneheq múne ewe. Mina tahnsa píribahri sansámé íre kaweq sansáne.

¹⁷ Kawerue iwíáhúno. Are kaweq sansá miraéyabe ahtebehnaraqmé mi sansá miraúno. Íre mirainaraqmé aiq ahbabáriniewóne.

5

Áhnte mensáméhnsánkákáq keyábé irari ehwéhne.

¹ Áhnte mensáméhnsánkákáq kéo, minayabe ehweh teiníboq írátíáhro. Itene ménsámehnsá pehipi kéhnsábé íre kaweq sunúq sína puaq uwo uwo éq ibisahro.

² Itega áhnte mitaq sáhato mensáméhnsá sósahbahránkírana itene kaweq korósiákáq wenuqka narúéhre.

³ Itene móne ebáhmáí íregáritaq pehipi kagairana awehgárogárorirara mó kegá tagéra

are anah ani móne íwíáhigehe. Itega móneyabé irutaboireq amahnága áhnte soruparáh púana mókake kamah aina tanáhráq íérinawire. Wehukení osoq miéhrana érinserah íérinawire.

⁴ Kawerue írátíáhro. Itene sotápéq arambehrio ke íre awehraq apéq náriéwara sega itensabé abihnsa aitera, Íre kawerowe aitáhwe. Maniká itene págege Wahnáhnká sene ehweh aiq íréhre.

⁵ Ite mah marákóipéq méq áhnte kaweq naneq meweq ite iuwahbeh sansánowe. Minayabe wehga mayawenkakaq póéráhq subiqme kahnirinserah Manikánka ite anotahtaqa kamah ainkéhe.

⁶ Itega kaweqtaq miáh ké, itene ehwehnsabé íre ahqáho aitáh kéwé ehweh ariteq subiq súáhwe.

Itega págegeue méq Sísa tuina tanáhráqsábé áwénunoro i ehwéhne.

⁷ Néne iyahnabo anímáríno, itene Wahnah tuina tanáhráqsábé kawerue áwénunoro. Sonsoréh ánínká wene so uqmarena ibonsi tanáhráqsábé áwénunire. Ménsámehnsá kíréhtáq mó ibonsi tanáhráq áwénunéna nera kankeheéna mó áwénunire.

⁸ Sonsoréh ánínká áwénuninserah ite moq itene Wahnah sína tanáhráqsábé kawerue áwénunoro. Wega tuina tanáhráq aiq wahto agi puaq aiq sinawire íwíáhéq áwénunoro.

⁹ Néne iyahnabo anímáríno, mó Sísa tagariáh keyábé wensabé wensabé abiahnsa ariteq síéhruruirataq itene Wahnahnka moq itensabé ehweh aitanawire. Ehweh aitana tuina tanáhráqmé áhníbóránire.

¹⁰ Néne iyahnabo anímáríno, Manikáne ehweh iraru kegá wenáwírue wene ehweh pahsúónsabe

iwiáhoro. Sene naruoga síwioqnotaq sene arambehri íre susa peh págegeue sehgiúwe. Sega mirau serahnoro.

¹¹ Sega Manikáne arambehri íre susa peh págegeue sehgiúnsabé se kaweq ke wóe aritone. Naho naho wehukení wenáwíq Sóba míowe. Íre kaweq sunúq weba sútaq wega Manikáne sansá sehgiena, Maniká kaweq aní mía míaire íwíáhéna pehwehrue míowe. Minayabe Manikánka we séhréh atowaq tagariáhwe. Manikánka itensabé moq anotahtaq arutaboiréna ahriahri séhréh aitéhre.

Íónka tagariéhtáq aiq pútaruge íre irarero i ehwéhne.

¹² Néne iyahnabo anímáríno, mó kegá itene ehwehnsabé aiq pútare aitageheéq mó naneq áwírue íre irarero. Pópoqnahga tagariéhtáq aiq pútariahnsanuge íre irarero. Íónka tagariéhtáq aiq pútariahnsanuge íre irarero. Moke mó mina tahnsa éhwéh íre irarero. Itega mina tahnsa éhwéh irarirataq Manikánka ehweh aitankéhe. Ite kowe iwiáhirataq peh kowe ero. Ahqáho iwiáhirataq peh ahqáho ero.

Manikánka kaweqtaq mía míai aniné púreq ehwéh íréhre i ehwéhne.

¹³ Ite míáhrabeqte ániné arupipeq umeh agínaraq wensabé púrerúno atóge. Wene arupipeq eyoyói anínsabé ígonkónue Manikánsabe iwiáh íwíáhúno atóge.

¹⁴ Awahre anínsabé Sísa tagariáh kéréq wahnahno abóáwáh wéhyábé síáhrabúno atóge. Sega

awahre anípá séra itene Wahnah áwírue wéri abaq atera wene awahreyabé púreratagéhe.

¹⁵ Manikánka mah awáhré ání kaweratanawire íwíáhue púrerirataq Manikánka mi aniné ahababáq kaqsuena wene awahre kaweratankéhe. Kaweratahnana awaho ani míankehe.

¹⁶ Minayabe itene ahababáqmari we teawíoro. Awaho animári míaneheéq we púreratého. Kaweqtaq mía míai anínká Manikánsabe púrerínaraq wega irena págegeue mirainkehe.

¹⁷ Manikáne ehweh irarú ani wenáwíq Éráisae. We peh wehukení ména ite tahnsá míowe. Wega Manikánsabe íre ibonsinkeheéna anotahtaq púrerúwana apahtáro ópéqkákáq mó akáhtáq ópéqkákáq íre ibonsúwe.

¹⁸ Anehe wega mó púrerúwana íópeqté áhnte ibónsúwana mah marákóipéqté ménsáméhnsá kawerue kirowe.

Túbáh agí anínká ehweh mónkakáq sehginkeheéq koséhréh atáhro i ehwéhne.

¹⁹ Néne iyahnabo animáрино, ite míáhrabeqte ání aiq pútaq ehwéh suena túbáh agínaraq mi ehwéh mónkakáq sehginkeheéq koséhréh atáhro.

²⁰ Mi ahababáq anínká abehq sánsániraraq ite séhréh atáhnsábé wene ahababáq sansa súéhrana Manikánka wene áhnte ahababáq kaqsúéh púana wenawa iraipéq íre pokinkehe. Minawé ahreraq matíáhro.

Manikáne O Ehwehne
God's New Talk: The New Testament in the Awa
Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awa long Niugini

copyright © 1974, 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Faith Comes by Hearing

Language: Awa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-12-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

9673cf68-887a-574e-9ac8-846469c86b12